

ת"פ 36134/02/21 - מדינת ישראל נגד מקסים שיק

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 36134-02-21 מדינת ישראל נ' ירום ואח'

לפני בעניין:	כבוד השופט הישאם אבו שחאדה המאשימה	מדינת ישראל ע"י ב"כ עוה"ד דן בהט
נגד הנאשם		2. מקסים שיק ע"י ב"כ עוה"ד אורון שוורץ

גזר דין לגבי נאשם 2

תמצית הכרעת הדין

1. הנאשם הורשע לאחר שמיעת הראיות בביצוע עבירה של ניסיון להוצאת עתיקות מישראל ללא אישור מנהל רשות העתיקות לפי סעיפים 22(ב) ו-37(ה) לחוק העתיקות, תשל"ח - 1978 (להלן: **חוק העתיקות**) יחד עם סעיף 25 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: **חוק העונשין**).
2. על פי עובדות כתב האישום, אבנר ירום (להלן: **אבנר**) היה בעבר בעל רישיון למסחר בעתיקות עד ליום 1.1.15. לעומת זאת, נכון למועד ביצוע העבירה מושא כתב האישום, היה לנאשם רישיון תקף למסחר בעתיקות.
3. במהלך החודשים אוקטובר ונובמבר 2016, ביחס לעתיקות שאינן ידועות במדויק למאשימה, סיכמו הנאשם ואבנר שהנאשם יעביר לאבנר עתיקות כדי שאבנר יוציאן לחו"ל לשם מכירתן בחו"ל. שני הנאשמים ידעו שאין אישור של רשות העתיקות להוצאת העתיקות הללו לחו"ל. בסמוך לאחר מכן, העביר הנאשם לאבנר עתיקות לשם העברתן לחו"ל ולאחר מכן האיץ בו לבצע את חלקו בהעברת העתיקות למכירה בחו"ל.
4. בהכרעת הדין נקבע שהעתיקות הרלוונטיות שאותן ניסה הנאשם להוציא מישראל באמצעות אבנר, הן

6 מטבעות יוניים קדומים מהמאה הרביעית והחמישית לפני הספירה (ראו פסקאות 8 עד 14 להכרעת הדין).

מתחם העונש ההולם

5. סעיף 22(ב) לחוק העתיקות קובע שלא יוציא אדם מישראל עתיקה אלא באישור מנהל רשות העתיקות בכתב. סעיף 37(ה) לחוק העתיקות, קובע עונש מקסימאלי של שישה חודשי מאסר או קנס בגין ביצוע עבירה לפי סעיף 22(ב).
6. יוצא מכך, שענייננו בעבירה ברף הנמוך של העבירות מסוג עוון. מטבע הדברים אותו עונש מקסימאלי משליך לקולא על גבולות מתחם העונש ההולם.
7. המאשימה טענה בשלב הטיעונים לעונש שמתחם העונש ההולם לעבירה שבוצעה בתיק שבפני אמור להתחיל ממאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות. לא שוכנעתי שמתחם העונש ההולם בתיק שבפני מתחיל ממאסר שירוצה בעבודות שירות וזאת לאור מהות העבירה שבה הורשע הנאשם והעונש המקסימאלי הנמוך שנקבע בגינה על ידי המחוקק.
8. יתר על כן, יש לציין שבכתב האישום לא יוחסה לנאשם עבירה של ניסיון לייצא עתיקה בעלת "ערך לאומי רב" כהגדרתה בסעיף 22(א) לחוק העתיקות. בנוסף, בכתב האישום לא נאמר שענייננו בעתיקות שיש להן "חשיבות מדעית מיוחדת" כהגדרת ביטוי זה בסעיף 24(א) לחוק העתיקות. במקרה שבפני, המאשימה ייחסה לנאשם ניסיון לייצא "עתיקה אחרת" כלשון סעיף 22(ב) לחוק העתיקות, קרי עתיקה "רגילה".
9. במסגרת הכרעת הדין גם הבהרתי שלאור העובדה שמלכתחילה העבירה שיוחסה לנאשם בכתב האישום היא עבירה קלה כאשר המאשימה גם לא ראתה לנכון להגדיר בגוף כתב האישום את סוג העתיקה שהנאשם ניסה לייצא לחו"ל, התייתר הצורך לדון בשאלת השווי של המטבעות ובשאלת מידת נדירותם (פסקאות 15 עד 19 להכרעת הדין).
10. אזכיר גם את הוראות סעיף 61(א)(1) לחוק העונשין לפיו אם קבוע לעבירה עונש מאסר עד שישה חודשים, בית המשפט רשאי להטיל קנס עד 14,400 ₪. רוצה לומר, הקנס המקסימלי שניתן להטיל על הנאשם בתיק שבפני גם הוא לא גבוה.

11. לפיכך, הנני קובע שמתחם העונש ההולם לעבירה שבה הורשע הנאשם נע בין מאסר על תנאי ועד 3 חודשי מאסר בפועל שיכול וירוצו בעבודות שירות, בצירוף קנס כספי שנע בין 1,000 ₪ ועד 5,000 ₪.

העדר טענה לביטול ההרשעה

12. ההגנה לא טענה בשלב הטיעונים לעונש שיש לבטל את ההרשעה בעניינו של הנאשם וטוב שכך. יובהר, אילו הייתה מועלית טענה כזו, היא הייתה נדחית וזאת לאור העובדה שלנאשם רישום פלילי קודם שהסתיים ללא הרשעה בעבירה דומה לזו שבה הורשע בתיק הנוכחי שבפני ובנוסף לא נטל אחריות ונשמעו הראיות עד תום.

העונש המתאים בתוך מתחם העונש ההולם

13. בעת קביעת העונש המתאים בתוך מתחם העונש ההולם לקחתי בחשבון לקולא את העובדה שהנאשם נשוי ואב לשני ילדים שפרנסתם עליו.

14. כמו כן, לקחתי בחשבון לחומרה את העובדה שלחובתו רישום פלילי קודם בגין עבירה של ניסיון לייצא עתיקה. מדובר ב-ת"פ 54167-06-11 של בית משפט השלום באשדוד וגזר הדין ניתן ביום 18.10.12 (להלן: **התיק הקודם**). במסגרת הסדר טיעון, ההליך הפלילי בתיק הקודם הסתיים ללא הרשעה עם הוראה לנאשם לחתום על התחייבות כספית בסך של 50,000 ₪ שתוקפה למשך שנה. גם בתיק הקודם היה מדובר בניסיון לייצא מטבעות עתיקים מחוץ לישראל ללא קבלת אישור ממנהל רשות העתיקות.

15. יובהר, לא התרשמתי שהרישום הפלילי הבודד בדמות התיק הקודם ושהסתיים ללא הרשעה, יש בכוחו כדי להצדיק החמרה בעונשו של הנאשם עד כדי השתת מאסר שירוצה בעבודות שירות כפי שביקשה המאשימה. התיק הקודם הסתיים בשנת 2012, קרי לפני 12 שנה ומאז לא היו הליכים פליליים נוספים כנגד הנאשם, לא לפי חוק העתיקות וגם לא לפי כל חוק אחר.

16. יתר על כן, בעת קביעת העונש המתאים בתוך מתחם העונש ההולם, נתתי את דעתי גם לעקרון האחידות בענישה. אבנר היה שותף לעבירה שבגינה הורשע הנאשם בתיק הנוכחי ולמעשה שניהם הורשעו באותה עבירה שהיא ניסיון לייצא עתיקות ללא קבלת אישור ממנהל רשות העתיקות. במסגרת הסדר טיעון, אבנר נדון למאסר על תנאי (ראו גזר דינו של אבנר בפרוט' מיום 27.3.22, עמ' 7-8). וכאן יש לציין שלוש נקודות:

א. **ראשית**, עקרון האחידות בענישה מוביל למסקנה שיש להשית על הנאשם גם מאסר על תנאי, וזאת גם אם אבנר הודה בכתב האישום שהוגש נגדו ובעוד שהנאשם בחר לנהל הוכחות.

ב. **שנית**, אורך המאסר על תנאי שהושת על אבנר, שישה חודשים לשלוש שנים, איננו רלבנטי וגם איננו ישים על הנאשם שבפני. יוזכר, העונש המקסימלי לעבירה שבה הורשע הנאשם הוא רק שישה חודשים. אם יושתו על הנאשם שישה חודשי מאסר על תנאי, הדבר לא יותיר מקום להטיל עליו קנס כספי. מה גם, שלא נהוג להשית את העונש המקסימלי בעת גזירת הדין אלא במקרים חריגים, והמקרה שבפני איננו נמנה עליהם.

ג. **שלישית**, על אבנר הושת קנס בסך של 10,000 ₪. לא שוכנעתי שיש להשית על הנאשם קנס זהה וזאת בשל העובדה שבכתב האישום המקורי שיוחס לאבנר היו עבירות נוספות וחמורות יותר שלא יוחסו לנאשם שבפני. אמנם כתב האישום המקורי שיוחס לאבנר תוקן במסגרת הסדר טיעון והעבירות החמורות יותר נמחקו, אך במסגרת הסדר הטיעון חולטו בהסכמה עתיקות רבות שנתפסו אצל אבנר ושקשורות לעבירות שנמחקו, דבר שנותן הסבר לקנס הגבוה שהושת על אבנר וגם לאורך המאסר על תנאי שניתן כנגדו (שישה חודשים לשלוש שנים).

17. לבסוף, נתון נוסף שלקחתי בחשבון בעת גזירת דינו של הנאשם הוא העובדה שהתיק הנוכחי הסתיים עם הרשעה ממש. סעיף 18(א) לחוק העתיקות קובע ששר החינוך והתרבות או מי שהוסמך על ידי אותו שר רשאים לבטל רישיון למסחר בעתיקות לצמיתות או להתלות תוקפו לתקופה שתקבע וזאת אם בעל הרישיון הורשע בעבירה לפי חוק זה.

18. הווה אומר, עצם ההרשעה בהליך הנוכחי הוא עונש משמעותי שעומד בפני עצמו. ההרשעה בתיק הנוכחי עלולה ליצור סיכון עבור הנאשם שתיגדע פרנסתו ויישבר מטה לחמו על ידי התליית רישיונו לשמש כסוחר עתיקות. לפי דברי הנאשם עיסוקו הבלעדי הוא בסחר בעתיקות, וזאת להבדיל מאבנר שבעת שנגזר דינו כלל לא החזיק ברישיון לסחר בעתיקות ולכן ההרשעה בעניינו איננה מייצרת סיכון לאובדן מקור פרנסתו.

19. יודגש, בית המשפט איננו מביע עמדה כלשהי האם ראוי להתלות את רישיונו של הנאשם לסחר בעתיקות, או לא, וההכרעה בשאלה זו נתונה לשיקול דעתם הבלעדי של הגורמים המוסמכים לפי חוק העתיקות.

20. לפיכך, הנני משית על הנאשם את העונשים הבאים:

א. חודשיים מאסר על תנאי והתנאי הוא שבמשך שנתיים מהיום, הנאשם לא יבצע עבירה לפי חוק העתיקות.

ב. הנאשם ישלם קנס בסך של 3,000 ₪, או 6 ימי מאסר תמורתו.

הקנס ישולם ב-3 תשלומים חודשיים שווים ורצופים כאשר הראשון שבהם עד ליום 1.8.24 והיתרה ב-1 לכל חודש שלאחריו. היה ואחד התשלומים לא ישולם במועד, אזי יעמוד מלוא סכום הקנס לפירעון מיד.

זכות ערעור תוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ב אייר תשפ"ד, 30 מאי 2024, במעמד הצדדים.